

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 122/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **IMPEX Trade, s. r. o.**, Na Bystričku 14, Martin, IČO 36 384 488, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kvak, s. r. o., Kuzmányho 18, Žilina, IČO 50 304 267, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Sžfk/5/2018 z 8. júla 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. septembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 5 Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality k Zmluve o fungovaní Európskej únie rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Sťažovateľka navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a uhradiť trovy konania pred ústavným súdom v predbežnej výške 450,29 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku a príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Daňový úrad Žilina ako prvoinštančný správny orgán – správca dane rozhodnutím č. 102424799/2016 z 25. januára 2016 určil sťažovateľke rozdiel dane v sume 56 156,33 eur na dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) a znížil nadmerný odpočet DPH za zdaňovacie obdobie marec 2013 zo sumy 152 229,55 eur na 96 073,22 eur.

4. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) rozhodnutím č. 103229363/2016 z 27. mája 2016 potvrdilo rozhodnutie správcu dane.

5. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 30S/1/2016-203 z 10. októbra 2016 zamietol v zmysle § 190 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) žalobu sťažovateľky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia finančného riaditeľstva.

6. Najvyšší súd ako súd kasačný napadnutým rozsudkom zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľky ako nedôvodnú v zmysle § 461 SSP.

7. Najvyšší súd sa po preskúmaní administratívneho a súdneho spisu plne priklonil ku skutkovým aj právnym záverom krajského súdu. Poukazuje, že v rámci dokazovania v daňovom konaní má prioritne dôkaznú povinnosť daňový subjekt. Správca dane dokazovanie vykonáva – vedie a jeho povinnosťou je zistiť skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane. Daňové konanie nie je konaním vyhľadávacím, preto je to práve správca dane, kto rozhodne, ktoré dôkazy vykoná, akým spôsobom, či vôbec dokazovanie doplní a aké závery vyvodí z jednotlivých dôkazov. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov a zásada objektívnej pravdy.

8. Najvyšší súd poukazuje na svoj skorší rozsudok č. k. 2Sžf/4/2009 z 23. júna 2010 v spojení s rozhodnutím ústavného súdu č. k. III. ÚS 78/2011-17 z 23. februára 2011: „*Dôkazné bremeno je na daňovom subjekte - žalobcovi (§ 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. v spojení s § 49 ods. 2, § 51 zákona č. 222/2004 Z. z.). Primárne je nevyhnutné uniesť dôkazné bremeno na strane daňového subjektu - žalobcu, ktorý disponuje svojim právom uplatniť si za zákonom stanovených a splnených podmienok nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty (je iniciátorom odpočítania dane z pridanej hodnoty) a ktorý si aj tento nárok uplatnil; preto je jeho povinnosťou preukázať, že nárok si uplatňuje odôvodnene a za zákonom stanovených podmienok. Dokazovanie zo strany správcu dane slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Ak daňový subjekt, na ktorom leží dôkazné bremeno, svoje tvrdenia spoľahlivo nepreukáže, nemôže byť nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty uznaný ako oprávnený.*“

9. Najvyšší súd sa stotožnil s krajským súdom, že obchodné transakcie deklarované vo faktúrach predložených na kontrolu daňových subjektov sa neuskutočnili. Ako vyplýva z daňovej kontroly, za spoločnosti FULL AGRO s. r. o. a K2 Business Group s. r. o. v rámci predmetného obchodného reťazca konala jedna a tá istá osoba – ██████████, ktorý ako konateľ spoločnosti K2 Business Group s. r. o. nespolupracoval so správcom dane a uvedené spoločnosti boli počas daňovej kontroly nekontaktné. V rámci daňovej kontroly správca dane zistil rozdiel v množstevnom stave naskladnenej repky olejnej v rozsahu 607,72 tony. Pán ██████ síce tvrdil, že spoločnosť FULL AGRO s. r. o. nebola jeho jediným dodávateľom, avšak nevedel uviesť žiadnych ďalších. Najvyšší súd vyhodnotil toto tvrdenie ako nepravdivé, a to aj na základe skutočnosti, že v danom období, ktoré je predmetom tohto konania, vyplynulo, že jediné platby boli poukazované len na účet spoločnosti FULL AGRO s. r. o. Pán ██████ nepreukázal, že by spoločnosť K2 Business Group s. r. o. mala v danom zdaňovacom období aj iného dodávateľa. V tomto kontexte ak spoločnosť K2 Business Group s. r. o. nenadobudla vlastníctvo k predmetnému tovaru, nemohla dodať tento sporný objem repky olejnej do reťazca SWC Trnava, spol. s. r. o. → IMPEX ČV s. r. o. → sťažovateľka. Z uvedeného dôvodu spoločnosť K2 Business Group s. r. o. nevznikla daňová povinnosť a následne nemohla vzniknúť daňová povinnosť ani ďalším dodávateľom v reťazci vrátane sťažovateľky. Sklad v Nemčiciach bol v dispozícii p. ██████, pričom žiadny iný subjekt

do neho nemal prístup. Konatelia spoločností IMPEX ČV s. r. o. a SWC Trnava, spol. s r. o., v sklade v Nemčiciach nikdy neboli a spoločnosti K2 Business Group s. r. o., IMPEX ČV s. r. o. a SWC Trnava, spol. s r. o., na základe účtovných dokladov nemali žiadne náklady súvisiace s prepravou alebo skladovaním.

10. Najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľka sa nezúčastňovala nakládok tovaru a nevedela predložiť ani vážne listky od svojho dodávateľa. Všetky povinnosti spojené s vydávaním tovaru či jeho naskladnením preniesla na iné subjekty v rámci dodávateľského reťazca. Hoci bola sťažovateľka odberateľom značného množstva repky olejnej, za ktorú dodávateľom platila relatívne vysoké sumy, nikdy nevyžadovala od svojich dodávateľov preukázanie jej kvality alebo poskytnutie atestu. Najvyšší súd poukázal na rozpory vo výpovediach konateľa dodávateľskej spoločnosti, pána [REDAKOVANÉ]. Z jeho výpovede vyplývalo, že nemal prehľad o počte vlastných dodávateľov, nevedel objasniť rozpor v množstve repky olejnej na sklade v Nemčiciach a boli zistené aj iné rozpory v jeho výpovedi, týkajúce sa skladu v Nemčiciach. Najvyšší súd sa stotožnil s názorom finančného riaditeľstva, že spoločnosť K2 Business Group s. r. o. nedodala tovar odberateľovi SWC Trnava, spol. s r. o., a preto spoločnosť IMPEX ČV s. r. o. nenadobudla tovar – repku olejnú, na základe čoho jej nevznikol nárok na odpočet dane podľa § 49 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“) nemohla ho následne dodať sťažovateľke. Pretože nebola preukázaná reálne existencia a dodanie tovaru, nevznikla dodávateľovi povinnosť platiť daň v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 alebo § 69 ods. 5 zákona o DPH, t. j. uvedením dane na faktúre. V mysle § 69 ods. 5 zákona o DPH každá osoba, ktorá uvedie vo faktúre alebo inom doklade o predaji daň, je povinná zaplatiť túto daň.

11. Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) v rozsudku z 21. júna 2012 v spojených veciach C-80/11 a C-142/11 uviedol, že je potrebné pripomenúť, že boj proti podvodu, daňovým únikom a prípadným zneužitiam je cieľ uznaný a podporovaný smernicou 2006/112 (pozri najmä rozsudky Halifax zo 7. 12. 2010, R, C-285/09, bod 36, ako aj z 27. 10. 2011 Tanoarch, C-504/10, bod 50). V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že osoby podliehajúce súdnej právomoci sa nemôžu podvodne alebo zneužívajúcim spôsobom dovoľávať noriem práva Únie (pozri najmä rozsudok z 3. 3. 2005, Fini H, C-32/03, Zb. s.I-1599, bod 32; Halifax a i., ako aj Kittel a Recolta Recycling, bod 54). Z tohto dôvodu prináleží vnútroštátnym orgánom a súdom zamietnuť priznanie práva na odpočet, ak sa s ohľadom na objektívne okolnosti preukáže, že toto právo sa uplatňuje podvodne (pozri v tomto zmysle rozsudky Fini H, body 33 a 34; Kittel a Recolta Recycling, ako aj z 29. 3. 2012, Véleclair, C-414/10, bod 32). Judikatúra Súdneho dvora umožňuje od daňového subjektu požadovať, aby prijal všetky rozumné opatrenia a uistil sa, aby plnenie, na ktorom sa bude podieľať, nepovedie k jeho účasti na daňovom podvode [napr. rozsudky ESD vo veci Teleos plc. a spol. (C-409/04) a Vleemse Oliemaatschappij NV (C-499/10)]. Bolo na sťažovateľke preukázať správcovi dane, že uvedený typ kontrolovaného zdaniteľného obchodu, spôsob jeho vykonania a komunikácia s dodávateľom sa nijako nelíši od ním vykonávaných obdobných obchodov s týmto typom tovaru, prípadne jeho obchodných zvyklostí. Základom pre riadne fungovanie obchodnej spoločnosti je nielen prehľad štatutárneho orgánu o obsahu a rozsahu činnosti, ale aj o subjektoch, s ktorými spolupracuje. V opačnom prípade ide o výkon práva na podnikanie, ktorý nepožíva právnu ochranu v zmysle § 264 Obchodného zákonníka a pochybnosti správcu dane sú oprávnené. U sťažovateľky sa nielen nepreukázala dostatočná miera obozretnosti, no práve naopak,

nezodpovednosť spočívajúca v prenesení povinností v rámci dodávateľských vzťahov na iné subjekty v obchodnom reťazci.

12. Spochybnené dodanie tovaru deklarovaným dodávateľom a nepreukázanie práva nakladať s tovarom sú dostatočným podkladom pre konštatovanie neunesenia dôkazného bremena sťažovateľky spočívajúceho len v predložení formálnych podkladov.

13. Najvyšší súd sa nestotožnil s tvrdením sťažovateľky, že predložila všetky dokumenty na preukázanie dodania tovaru do iného členského štátu. Pokiaľ ide o uplatnenie odpočtu DPH, práve pre ľahkú zneužitelnosť zákonodarca požaduje, aby platiteľ, ktorý si nárok uplatňuje, preukázal splnenie podmienok zákonodarcu, najmä reálne uskutočnenie zdaniteľného obchodu subjektom uvedeným na faktúre. V prípade sťažovateľky však hlavným dôvodom na neuznanie odpočítania DPH bola skutočnosť, že dodávateľovi uvedenému na faktúrach nevznikla daňová povinnosť podľa § 19 ods. 1 zákona o DPH, následkom čoho odberateľovi nevzniklo právo na odpočítanie v zmysle § 49 ods. 1 a 2 v nadväznosti na § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH.

14. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že napadnutý rozsudok nie je v súlade s právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v rozsudku najvyššieho súdu č. k. 5Sžf/20/2016 z 29. júna 2017, najvyšší súd k tomu podotkol, že závery v rozhodnutí, na ktoré poukazuje sťažovateľka, vychádzali z iných skutkových zistení, týkali sa iných subjektov a kľúčovým argumentom daňových orgánov bola skutočnosť, že žalobca a dodávateľ sa nikdy nestretli, pretože do styku prichádzal len s osobou, ktorá nebola za dodávateľa oprávnená konať. Tá disponovala hodnovernými signifikátormi, ktoré nevzbudzovali podozrenie, že by nemala oprávnenie za dodávateľa konať, a daňové orgány túto skutočnosť žalobcovi nepreukázali.

II.

15. Argumentácia sťažovateľky spočíva v tvrdení, že jej poľskí odberatelia potvrdili dodanie tovaru v plnom rozsahu (vrátane neuznaných faktúr) a kvalite, za dodanie sťažovateľke zaplatili a odvedli príslušnú daň, čo vylučuje údajnú absenciu vzniku daňovej povinnosti v zmysle § 19 ods. 1 zákona o DPH u dodávateľa sťažovateľky. Ďalej napáda tvrdenie o jej údajnej nedostatočnej miere opatrnosti a účasti na daňovom podvode. V odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu správcom dane, ako i v celom nasledujúcom procese namietala sťažovateľka nesprávny výklad daňových orgánov a súdov ohľadom svojho dôkazného bremena so záverom, že predložené dôkazy o zrealizovaní obchodu sú postačujúce na uplatnenie odpočtu DPH. Napadnutý rozsudok považuje sťažovateľka za arbitrárny, kolidujúci s právom na spravodlivý proces, ktorý nedal dostatočnú, presvedčivú a ústavne akceptovateľnú odpoveď na námietku sťažovateľky týkajúcu sa nepriznania práva na odpočet DPH z dôvodu absencie jej primeranej obozretnosti v rámci obchodného styku s inými subjektmi. Arbitrárnosť vyvodzuje aj z odklonu od právnych záverov najvyššieho súdu v rozsudku č. k. 5Sžf/20/2016 z 29. júna 2017, ako aj niektorých rozhodnutí Súdneho dvora. Napokon najvyššiemu súdu vyčíta nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ako aj to, že, počnúc správcom dane, končiac najvyšším súdom, neboli predložené dôkazy o tom, že sťažovateľka vedela o existencii podvodu na nižších alebo vyšších stupňoch obchodného reťazca.

III.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv a práv:

16. Ústavný súd nepatrí do systému všeobecných súdov, ale v zmysle čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. V dôsledku toho nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkového stavu. Ústavný súd nezastupuje všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. III. ÚS 697/2021).

17. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, treba poukázať na špecifickú povahu správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Z toho vyplýva, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje len právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy (podobne IV. ÚS 127/2012). Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, ktorý konal ako súd kasačný, nemožno hodnotiť izolovane, ale iba v kontexte s rozsudkom krajského súdu a rozhodnutiami daňových orgánov, ktoré mu predchádzali.

18. Podstatou daňových konaní, ktoré vyústili do ústavnou sťažnosťou namietaného rozsudku najvyššieho súdu, bolo preukázanie uskutočnenia dodania tovaru, na základe ktorého sťažovateľka uplatnila odpočítanie DPH. Hodnoverné preukázanie realizácie zdaniteľných obchodov bolo účelom uskutočnených daňových konaní. Sťažovateľka v daňových konaniach predložila listinné doklady a namieta, že bola neprímerane zaťažovaná dôkazným bremenom vo vzťahu k ďalším daňovým subjektom. To, že sťažovateľka dostatočne nepreukázala reálne uskutočnenie zdaniteľných plnení, je výsledkom voľného hodnotenia dôkazov, z ktorého vychádzali rozhodnutia daňových orgánov a ktoré ako zákonné posúdil krajský súd tak, že skutkové hodnotenie v napadnutých rozhodnutiach daňových orgánov nemožno posúdiť ako také, ktoré by bolo výsledkom zjavného skutkového omylu. Najvyšší súd vyhodnotil ako správny záver daňových orgánov o tom, že sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno na preukázanie reálneho uskutočnenia dodania tovaru, a teda že daňové orgány správne vyhodnotili nastolenú skutkovú otázku.

19. Najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku stotožňuje s odôvodnením krajského súdu, ktorý k námietke neprímeraného zaťaženia dôkazným bremenom poukázal na rozsiahlosť judikatúry k otázke preukazovania uskutočnenia zdaniteľného plnenia, podľa ktorej nepostačuje predložiť iba formálne doklady (faktúry a dodacie listy), ak správca dane nadobudne dôvodnú a objektívne podloženú pochybnosť o reálnosti zdaniteľného obchodu a vyzve daňový subjekt na predloženie

d'alších dôkazov. Rovnaké závery z hľadiska potreby preukázania zdaniteľného plnenia vyplývajú aj z uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 705/2017.

20. Vzhľadom na podrobné odôvodnenie rozsudku krajského súdu postačovalo najvyššiemu súdu v konkrétnych okolnostiach skutkového stavu len poukázať na detailné zhrnutie krajským súdom, sumarizáciu podstaty žalobných dôvodov, relevantnú právnu úpravu a na podrobné právne posúdenie veci krajským súdom. Preto je legitímne, ak najvyšší súd v odôvodnení poukázal na jeho dôslednú argumentáciu, stotožnil sa s ňou, prípadne ju doplnil.

21. Najvyšší súd vyhodnotil námietku sťažovateľky, že jej obchodní partneri dodávku tovaru formálne potvrdili ako nedostatočnú vzhľadom na absenciu materiálneho preukázania dodania tovaru v uvedenom množstve. Najvyšší súd sa plne stotožnil s rozsudkom krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno, pretože výsledky dokazovania daňovými orgánmi nepreukázali realizáciu dodania tovaru tak, ako ich deklarovala sťažovateľka. Tieto zistenia odôvodnili záver o nesplnení podmienok pre odpočítanie dane v uplatnenom rozsahu.

22. V zmysle už uvedeného neboli splnené podmienky pre odpočítanie DPH tak, ako to vyžaduje zákon o DPH, ktorý vyžaduje reálne dodanie tovaru a následne použitie tohto tovaru na dodávky a služby. Dodanie tovaru sťažovateľkou ďalším obchodným partnerom v deklarovanom rozsahu tiež nebolo hodnoverne preukázané, pričom nesplnenie čo len jednej podmienky neumožňuje uplatniť právo na odpočítanie dane. Pri objasňovaní priebehu zdaniteľných plnení bolo preukázaných mnoho nejasností a pochybností, ktoré neboli odstránené, a skutkový záver v zásadnej otázke o reálnosti fakturovaných obchodov nemožno vzhľadom na rozsiahlosť a komplexnosť dokazovania daňovými orgánmi hodnotiť ako svojvoľný či arbitráry.

23. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožnila, nestačí na prijatie záveru o arbitrárnosti či nesprávnosti napadnutého rozsudku. Nemožno z neho vyvodzovať nesprávny procesný postup najvyššieho súdu vedúci k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP. Ako uviedol aj najvyšší súd, nesprávnym procesným postupom možno chápať taký, ktorý znemožnil účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom.

24. S poukazom na uvedené preto ústavný súd v okolnostiach danej veci dospel k záveru, že z ústavnoprávneho hľadiska nie je dôvod na spochybňovanie záverov napadnutého rozsudku, pretože tie sú dostatočne a presvedčivo zdôvodnené. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. III. ÚS 744/2016).

25. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že rozsudok najvyššieho súdu a jeho odôvodnenie nie je poznačené zjavným omylom. Zároveň je akceptovateľným spôsobom odôvodnené a v spojitosti s rozsudkom krajského súdu dáva jasnú odpoveď na všetky relevantné námietky a argumenty, ktoré v priebehu konania uplatnila sťažovateľka. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nebol spôsobilý porušiť základné práva a práva sťažovateľky, ktoré označila

v ústavnej sťažnosti. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

26. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd v závere poznamenáva, že čl. 2 ods. 2 ústavy nepatrí medzi základné ľudské práva a slobody, ale v rámci systematiky je zaradený medzi základné ustanovenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2022

Peter Straka
predseda senátu